

Varhaiskasvatuksen palvelusetelisäätökirjan päivittäminen

Opetvarh 02.11.2023 § 105
1599/02.05.00.00/2021

Valmistelija Varhaiskasvatuspäällikkö Virpi Risteelä

Palveluseteli on yksi tapa järjestää kunnan lakisääteistä varhaiskasvatuspalvelua. Varhaiskasvatuslain 5 §:n mukaan varhaiskasvatuksessa voidaan antaa palvelun käyttäjälle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009, jäljempänä palvelusetelilaki) mukainen palveluseteli.

lin kunnan varhaiskasvatuspalveluissa on otettu käyttöön varhaiskasvatuksen palveluseteli vuonna 2022. Tähän liittyvä säätökirja on hyväksytty lautakunnan kokouksessa 12.5.2022 §50.

Palvelusetelillä tarkoitetaan kunnan sitoumusta suorittaa tietty sen ennalta määräämä rahamäärä palveluntuottajalle niiden kustannusten korvaamiseksi, joita palveluntuottajalle on aiheutunut asiakkaalle tuotetusta palvelusta. Palvelusetelin käyttäjällä on oikeus valita haluamansa kunnan hyväksymä palvelusetelipalveluntuottaja. Kunta on velvollinen suorittamaan hyväksymälleen yksityiselle palveluntuottajalle lapsikohtaista korvausta enintään palvelusetelin enimmäisarvon mukaisesti. Hankittaessa palveluja yksityiseltä palveluntuottajalta kunnan on varmistuttava siitä, että hankittavat palvelut vastaavat sitä tasoa, jota edellytetään vastaavalta kunnalliselta toiminnalta. Palvelusetelijärjestelmässä kunta ei tule sopimusosapuoleksi palvelusta sovittaessa, sillä kyseessä on kuluttajan asemassa olevan asiakkaan ja palvelujen tuottajan välinen sopimus. Palveluseteli rinnastetaan varhaiskasvatuslain 11a §:n mukaiseen kunnan järjestämään varhaiskasvatukseen, eikä lapselle voi saada samanaikaisesti lasten kotihoidontukea, yksityisen hoidon tukea tai kerhotoimintaa.

Lakisääteiset edellytykset palvelujen tuottamiseen palvelusetelillä on määritelty palvelusetelilaissa. Kunta velvoittaa palveluntuottajat noudattamaan palvelusetelin perusteiden määräyksiä. Yksityinen palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan palvelusetelin perusteiden ehtoja siitä alkaen, kun palveluntuottaja hyväksyy palvelusetelillä toteutettavien varhaiskasvatuspalvelujen tuottajaksi. Itse palvelua tuottaessa sitä koskevan palvelusopimuksen osapuolina ovat palveluntuottaja ja asiakas, joten sopimuksen sitoumukset ja vastuut eivät kohdistu kuntaan. lin kunnalla on oikeus tehdä muutoksia säätökirjan sisältämien määräyksiä ja sen liitteiden osalta.

lin kunnan palvelusetelin säätökirjan kappaleessa 3.8 Asiakkaan ostamat lisäpalvelut on määritelty seuraavasti:

3.8. Asiakkaan ostamat lisäpalvelut

*Jos palveluntuottajalla on omaa maksullista varhaiskasvatuspalvelun lisäarvoa tuottavaa palvelua, asiakas maksaa kyseisen lisäpalvelun hinnan itse. Lisäpalvelun on oltava vapaaehtoista, eikä se saa syrjiä asiakkaita tai asettaa heitä eriarvoiseen asemaan. Esimerkiksi palveluntuottajan antama erillinen yksilöllinen musiikinopetus ei kuulu palvelusetelin piiriin. **Varhaiskasvatussuunnitelman mukainen hoito ja kasvatusta ovat palveluseteliin kuuluvaa ja siitä ei erillistä maksua voida periä, pois lukien esimerkiksi retkimaksu tai muu sellainen.***

Kappaleen viimeinen, tummennettu lause käytännössä tarkoittaa, että palveluntuottaja ei voi periä asiakkailta maksuja, vaikka toiminnassa olisikin

palvelun laatuun, laajuuteen ja kustannuksiin vaikuttavia tekijöitä. Asiakkaan näkökulmasta on tärkeää, että hinta ja palvelun sisältö ovat tiedossa asiakkuuden kaikissa vaiheissa.

Jos palveluntuottajalle mahdollistetaan maksuosuuden periminen asiakkaalta, voi asiakas edelleen valita palveluntuottajan vertailemalla laatua ja hintaa sekä palvelun sopivuutta perheen tarpeisiin ja mahdollisuuksiin nähden. Sääntökirjaa muuttamalla mahdollistetaan lin kunnassa varhaiskasvatuspalveluja tuottaville yrityksille oman toimintansa hinnoittelu siten, että kunnalta saatavan palvelusetelin lisäksi heillä on mahdollisuus periä maksua myös asiakkailta. Tällä tuetaan yritysten toimintaa varhaiskasvatusalan kustannusten ja henkilöstömenojen nousuun liittyen. Tällöin sääntökirjan kohta 3.8 kuvaa edelleen lisäpalveluita mutta säännöllä ei jatkossa enää rajoiteta yksityisen palveluntuottajan hinnoittelua järjestämälleen varhaiskasvatussuunnitelman mukaiselle hoidolle ja kasvatukselle.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin sääntökirjaa siis esitetään muutettavaksi siten, että sivulta kappaleesta 3.8. poistetaan viimeinen lause: ”Varhaiskasvatussuunnitelman mukainen hoito ja kasvatus ovat palveluseteliin kuuluvaa ja siitä ei erillistä maksua voida periä, pois lukien esimerkiksi retkimaksu tai muu sellainen.”

Esittelijä	Sivistysjohtaja Lukkari Tuomo
Päätösesitys	Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päättää muuttaa varhaiskasvatuksen palvelusetelin sääntökirjaa esitetyllä tavalla 1.1.2024 lähtien.
Päätös	Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.